

de tilbøls i dette Dicumed erhvervede Arealer, istedetfor som tidligere i Tvorup og Bording af maatte kjøbe Lyng til 5 Kr. pr. Læs, af hvilke der til Dæmpningen anvendes efter Omstændighederne fra nogle faa Læs indtil 40 Læs pr. Td. Land; og vil man endelig tage i Betragtning den Rutine, der i de forløbne Aar er erhvervet i forskjellige Retninger ved Udførelsen af de forskjellige Arbejder i Klitten, der har tilfølg, at mange af de tidligere, noget nær uovervindelig ansete Vanskeligheder nuomfunder af hele Klitpersonalet betragtes som Bagateller, ser jeg ikke rettere, end at det paa Grund af min Stilling til Sagen ikke alene er berettiget, men endog Bligt ærbødigst at anbefale, at der bevilges 314,200 Kr.

Hvad de i Budgettets specielle Kontoer opførte Beløb angaar, maa jeg tillade mig at bemærke, at jeg fastholder det paa Konto 2 opførte Beløb 4,000 Kr. til Udførelsen af den i Skjoldstrup=Aal Plantage opførte Bolig, og ligesaa bestemte maa jeg fordr, at der sikres den af mig der ansatte Overplantør en Lønning af 3,000 Kr.

Med Hensyn til de 4,000 Kr. til Udførelsen af Boligen, ser jeg mig foranlediget til at gjøre den Bemærkning, at jeg til alle Tider har været i høj Grad tilbageholden mod Begjæringer til Opførelse af Plantørboliger. Der er aldrig forlangt opført Boliger i Bording, Blaabjerg, Husby eller til Temhøjsande, paa Grund af, at tilfældige Forhold være tilstede. Heller ikke er der i Kulturforslaget for næste Aar begjært Plantørboliger opført i de anseelige Arealer ved Skagen og i Bunken, fordi man paa Grund af Forholdene til Nød kan notes med to simple Opfyndsmænd, og hvad Boligen til en Overplantør i Aal angaar, da er denne Foranstaltning udgaaet ligesaa af økonomiske Hensyn som af Hensyn til det Hensigtsmæssige. Naar nemlig de store Arealer i Ribe Amt, der endnu ikke ere erhvervede, succesfuldt indtages til Beplantning, er Boligen opført med det Hensyn for Die, at Arealerne haves tæt op til sig i Vest, Nord og tildels i Syd. Ved en saadan Velggenhed, og naar det paabegyndte større Plantestoleanlæg er fuldført, vil Overplantøren med simple Opfyndsmænd, der altid arbeide med, være istand til samtidig at tilplante flere Afdelinger i Arealerne, hvorved en Ansættelse af Plantører, Boliger til dem og Anlæg af Planteskoler undgaaes. At denne Fremgangsmaade med at faa de store Arealer tilplantede vil være den billigste, er vel indlysende, men uden Husrum til Befordringsmidler for Overplantøren, der maa føre et skarpt og tidsspildende Tilshyn, og som tillige forretter en Plantørs Arbeide i det ham speciel underlagte Areal, og uden Løde til at huse, hvad der kan avles paa de Stedet underlagte 30 Tdr. Land, lader Foranstaltningen sig slet ikke udføre, og man bliver da nødt til at ansætte Plantører, opføre Boliger til dem og anlægge Planteskoler.

At etablere Plantører m. v. uden absolut Nødvendighed er en kostbar Foranstaltning. De blive med Tiden en utaalelig Byrde, hvorimod Opfyndsmænd med i enhver Retning færre Fordringer, og som altid arbeide med som enhver anden Arbejder, ville senere hen i Tiden, naar Arealerne ere tilplantede, og Tiden til Gjennemhugninger staar for, være uundværlige. En Foranstaltning som den i Aal med Hensyn til en Overplantør, hvorved der gives denne yderligere Leilighed til Sagtagelser, saavel i praktisk som i andre Retninger, og hvorved der vil kunne fremtalbes Konkurrence eller Kæppestrid imellem ham og de fjernere boende Plantører, vil senere hen i Tiden kunne indføres i Thisted, naar de der store Arealer indtages til Beplantning, og vil nødvendigvis Ansættelsen af en Overplantør, hvilket imidlertid ikke er nødvendigt for Diebliffet. En Overplantør bosat i Svinkløv, hvor den opførte Bygning er passende for ham, beholder bemeldte Areal direkte under sig som Plantør, hvorimod de noget fjernere liggende Plantager, som dog daglig eller jevnlig kunne inspiceres, besættes med Opfyndsmænd, og de fjernere i Thisted og Hjørring Amter med Plantører.

Hvad de 3,000 Kr. til en Overplantør angaar, skal jeg, næst at henvise til min Motivering forrige Aar, tillade mig at bemærke, at jeg i to Aar af mine egne Midler lønede en Assistent, forinden jeg begjærede Lønning til ham, en Forstkandidat med første Karakter og almindelig anset som dygtig, der var driftig nok til opgive sin Stilling i Forstetaten for at slutte sig til Klitforetagender; og for ikke at stusse Folkethingets og Finantsudvalgets Tillid til mine Evner om uden noget Mellemled mellem Plantørerne og mig at formaa at magte Forholdene har jeg selvfølgelig tillige af Interesse for Sagen af egne Midler refunderet Overplantøren den nægtede Del af Lønningen.

Det kan ikke vedblive saaledes, og jeg kan derfor ligesaa godt frage gjøre opmærksom paa, som jeg allerede har hentydet paa, at saafremt Klitkulturerne paa deres nuværende Stadium, end sige naar de skulle forstjættedes med nogenlunde Kraft og sømmelig